

MARKIJAN GRUBESIC

DABAR
U HRVATSKOJ

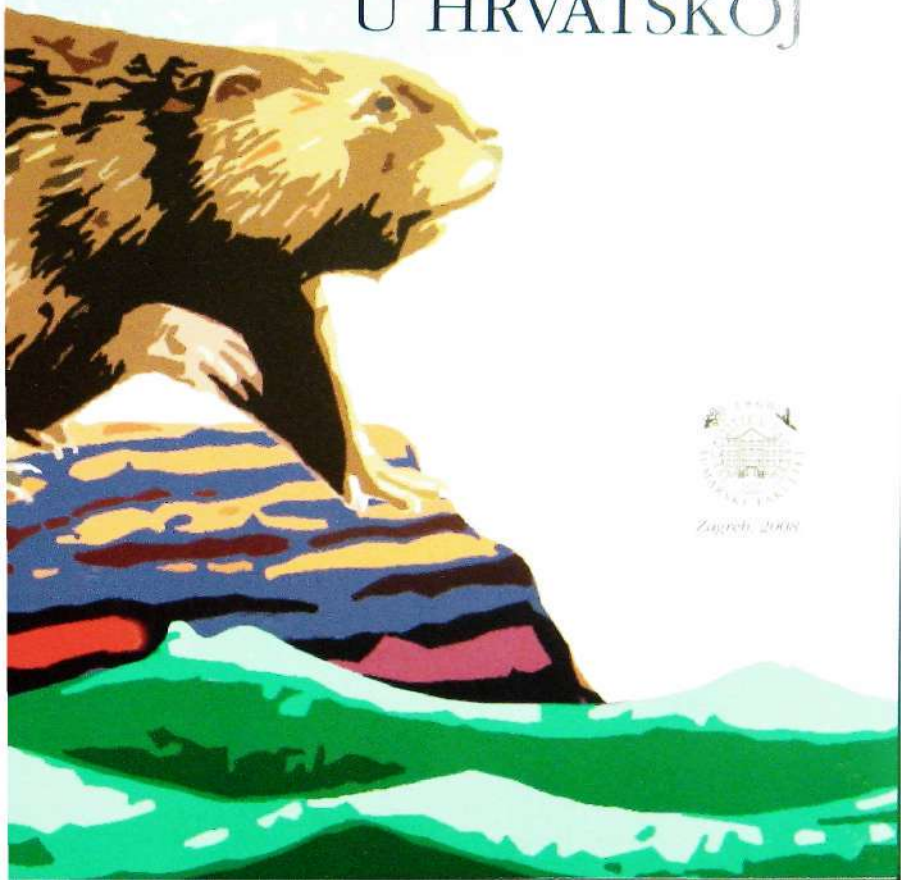
- Nakladnik:* Šumski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Za nakladnika:* prof. dr. sc. Jozo Franjić
- Tiskano uz potporu:* Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva
- Kartografske podloge:* Zavod za izmjeru i uređivanje šuma Šumarskog fakulteta
- Fotografije:* M. Grubešić, V. Prebeg, K. Krapinac, D. Kraljić, B. Rožman, D. Dvojak, G. Schwab, POP & POP i foto arhiv
- Recenzenti:* prof. dr. sc. Milan Glavaš, izv. prof. dr. sc. Josip Margaletić i dr. sc. Antun Delić, prof
- Lektor:* Irena Šupuković
- Grafičko oblikovanje:* Danijel Popović, POP & POP
- Priprema:* POP & POP, Novomarsofska 27, Zagreb
- Tisak:* Kerschhoffset, Zagreb
- Naklada:* 1000 komada

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu,
pod brojem 000001

Marijan Grubešić

DABAR U HRVATSKOJ

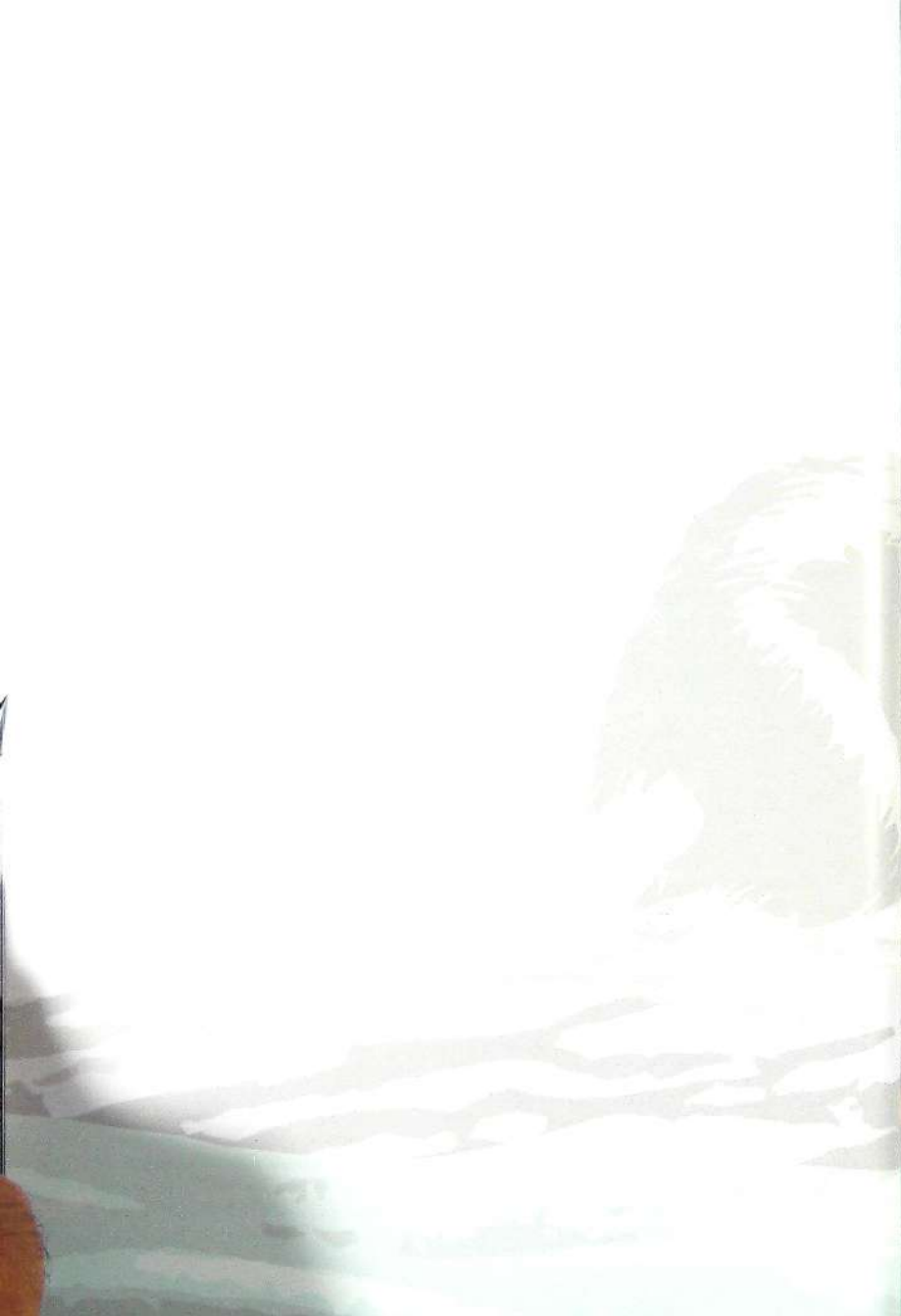

Zagreb, 2008

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	7
UVOD	9
DABAR.....	11
Povijest dabra - nestanak i reintrodukcija.....	27
PROJEKT POVRATKA DABRA U HRVATSKU	33
Pripremna faza	38
Hvatanje, transport i ispuštanje dabrova	40
Monitoring	67
Rezultati monitoringa.....	115
PLAN GOSPODARENJA DABROM.....	123
Zaštita dabra od negativnog antropogenog utjecaja	130
Zaštita od negativnog djelovanja dabra	132
Naknada nastalih šteta i osiguranje sredstava.....	135
PREGLED OBJAVLJENIH NASLOVA O DABRU	137
SURADNICI NA PROJEKTU	145
LITERATURA	147

PREĐGOVOR

Projekt "DABAR U HRVATSKOJ" provodi se već 16 godina. To je vremenski relativno dugo razdoblje za jedan projekt koji se provodi pod istim naslovom. No, sve što se događalo u tom razdoblju, a bilo je posvećeno dabru, bilo je u sklopu planiranih aktivnosti na projektu ili kao pomoć i promocija projekta.

Jedno od najučestalijih pitanja koje je postavljano kroz proteklo razdoblje odnosi se na razlog pokretanja projekta, odnosno povratka dabra u Hrvatsku.

Dabar je vraćen prvenstveno zbog toga što je nekada bio sastavni dio faune u Hrvatskoj, a kako je nestao, smatralo se potrebnim i obaveznim vratiti ga u staništa u kojima su još prije stotinu godina plivali njegovi preci. Ovim projektom i njegovom realizacijom Hrvatska se prva priključila europskom projektu povratka dabrova te postala vodeća u ovom dijelu Europe u povratku dabra u slivno područje Save i Drave. Iako je Hrvatska bogata biljnim i životinjskim vrstama, povratak dabra povećao je broj životinjskih vrsta i vrsta divljači i time još više obogatio biološku raznolikost.

Projekt je uspješno realiziran, iako se odvijao kroz tri faze, odnosno razdoblja koja se mogu podijeliti na vrijeme prije naseljavanja dabra (pripremna faza), vrijeme naseljavanja ili povratka dabra u Hrvatsku (hvatanje, transport i ispuštanje), te razdoblje nakon naseljavanja koje se odnosi na praćenje dabrova (monitoring).

Osmisliti, pripremiti i realizirati ovakav projekt neosporno predstavlja opsežan posao koji se ne može ostvariti bez pomoći velikoga broja pojedinaca i institucija. Pojedine osobe nesebično su pružale fizičku, tehničku i organizacijsku, te indirektno materijalnu pomoć, dok su institucije i poduzeća osigurale materijalnu i financijsku pomoć neopodnu za ostvarenje zacrtanoga cilja, a taj jedini cilj bio je - povratak dabra u Hrvatsku.

Sretna okolnost za ostvarenje cilja bila je ta što je uz dobru medijsku prezentaciju projekt prihvaćen i podržan na svim razinama, od nadležnih ministarstava preko lokalne samouprave do stanovništva, pa čak i djece.

Sada, nakon 16 godina od nastanka ideje i 10 godina od realizacije povratka dabra u Hrvatsku možemo sa zadovoljstvom tvrditi da je populacija dabra u Hrvatskoj sigurna i stabilna.

Teško je sažeti sva događanja u proteklom razdoblju na mali prostor; sjetiti se svih pojedinosti, svih dobrih ljudi koji su pružili pomoć i potporu u realizaciji ciljeva projekta. Bez obzira na opseg pružene pomoći dugujemo zahvalu svima koji su podržali, pomogli i omogućili povratak dabra u Hrvatsku i njegovo uspješno udomljavanje, reprodukciju i širenje.

Danas je dabar sastavni dio hrvatske faune, osvaja sve više naših vodenih staništa, povećava iz godine u godinu svoju brojnost i stoga je jedna od najprogressivnijih životinjskih vrsta kod nas. No, time projekt "DABAR U HRVATSKOJ" nije završen, pa se očekuje i nastavak aktivnosti vezanih za zaštitu i očuvanje dabra i njegovih staništa. Stoga sve pozivamo na suradnju u aktivnostima vezanim za zaštitu i praćenje dabrova u Hrvatskoj.

Nadamo se da će u mnogim nedoumicama vezanim za dabra pomoći i ova monografija.

Kroz prvi dio možete upoznati osnovne karakteristike ove simpatične životinjske vrste. Drugi dio predstaviti će Vam mukotrpan i dugotrajan put od ideje do realizacije povratka dabra i stabiliziranja populacije u Hrvatskoj.

Treći dio trebao bi pomoći oko rješavanja nedoumica vezanih za dabrove kada se pojave u Vašoj neposrednoj blizini.

Još jednom se posebno treba zahvaliti svima koji su pomogli da uspješno vratimo dio duga prirodi.

Životopis

Marijan Grubešić rođen je 31. srpnja 1961. godine u Karlovcu. Osnovnu školu završio je u Jarčem Polju, a srednju šumarsku u Karlovcu. Nakon mature 1980. godine, upisuje se na Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomirao 1986. godine. Neposredno nakon završetka studija zapošljava se u Šumariji Duga Resa, a od 1. studenog 1987. godine zaposlen je na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Tijekom 1990/91. godine boravi na šestomjesečnom znanstvenom usavršavanju u Njemačkoj. Po povratku u Hrvatsku izradio je magistarski rad pod nazivom **"Istraživanje sinekoloških uvjeta obitavanja dabra (*Castor fiber L.*) u Bavarskoj s osvrtom na potencijalna staništa dabra u Hrvatskoj"** koji je obranio 24. srpnja 1992. godine na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorsku disertaciju pod nazivom **"Utjecaj prirodnih i gospodarskih čimbenika na kvalitetu stobine divljači"** obranio je 15. srpnja 1996. godine također na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Temeljem suradnje sa znanstvenicima iz Njemačke pokreće projekt pod nazivom **"Dabar u Hrvatskoj"** koji je uspješno realizirao od 1996. do 1998. godine te tako naselio ovu životinjsku vrstu u Hrvatsku. Nakon naseljavanja dabrova nastavlja kontinuirani rad na projektu koji još uvijek traje u fazi monitoringa.

Boravi na Kosovu 2003. i 2007. godine kao stručnjak FAO-a za lovstvo u ulozi glavnog konzultanta na projektu "Wildlife Management Policy in Kosovo", te kao stručnjak Europske unije za lovstvo i lovno gospodarstvo u sklopu projekta "Sustainable Forest Management".

Kao izvanredni profesor na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu nositelj je predmeta lovne tematike na preddiplomskom, diplomskom, poslijediplomskom i doktorskom studiju, a od 2005. godine predaje i na Šumarskom fakultetu u Sarajevu.

Za svoj rad primio je niz priznanja i odličja.

ISBN 978-953-292-001-7

9 789532 920017

